

3. Az adat

A bennünket körülvevő világot különféle, önkényesen választott szimbólumokkal (pl. betűk, számok, szavak, piktogrammok stb.) írjuk le. Ha ezekhez a szimbólumokhoz, mint jelzésekhez információtartalmat társítunk, akkor az előzetes ismereteinktől függően értelmezhetjük ezeket. A jelzések önmagukban csak száraz tényeket közölnek, s erre azt mondjuk, hogy valamilyen dologról adatot szolgáltatnak. Másként fogalmazva: az információt adatok formájában reprezentáljuk. Jelentéstartalmat majd csak az adatokat kezelő ember fog nekik tulajdonítani. Így tehát mondhatjuk, hogy

az adat a jelentéstartalmától megfosztott információ.

Vagy ugyanez megfordítva: az információ nem más, mint értelmezett adat. (Információ = adat + jelentéstartalom.) Bár a hétköznapi életben gyakran szinonim értelemben használjuk az adat és az információ fogalmát, itt különbséget kell tennünk közöttük, és nem összekeverhető fogalomként kell kezelnünk azokat.

Ha például valahol ezt látjuk. '42', akkor így még csak egy adat. De ha tudjuk, hogy mi 42 (pl. cipő mérete, valakinek az életkora, esetleg testtömege, autóbuszban lévő utasok száma, vagy az egyik nyertes lottószám), akkor már jelentéstartalommal ruháztuk fel, azaz számunkra információt szolgáltat.

Az adatokat adathordozókon tároljuk. A fent említettek miatt néha információhordozóknak is nevezzük ezeket az eszközöket, jelezve, hogy az azokon lévő jelek tartalommal is bírnak. Ezért néha az adatot tárolt, vagy rögzített információként is szokták definiálni.

KÉRDÉSEK, FELADATOK

1. Mit értünk az adat fogalmán?
2. Mondjunk példákat adatokra!
3. Mi a különbség az adat és az információ között?
4. Hogyan nevezzük az adatok tárolására szolgáló eszközöket?
5. Mondjunk példákat különböző adathordozókra!
6. A történelem során milyen adathordozókat használtak?